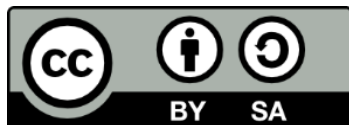

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Ενότητα 1: Εισαγωγική ενότητα –τι είναι εκπαιδευτική ψυχολογία

Βασιλική Γιαννούλη

Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

--- θεμέλιο για την διδασκαλία---

Αφήγηση μιας ιστορίας

&

Χωρισμός σε ομάδες

Δημιουργική σκέψη

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Η Έλεν νεαρή δασκάλα προσπαθούσε να διδάξει δημιουργική γραπτή έκφραση σε μαθητές της Γ' Δημοτικού – τα πράγματα δεν εξελίσσονταν όπως ήθελε π.χ.

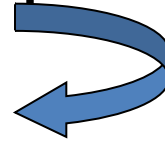
«Οι καλοκαιρινές διακοπές»

---ένας μαθητής έγραψε «...στις καλοκαιρινές διακοπές μου πήρα έναν σκύλο και πήγαμε για μπάνιο και με τσίμπησε μια μέλισσα...»----

--Η Έλεν σκέφτηκε ότι τα παιδιά δεν ήταν έτοιμα & ότι χρειάζεται δουλειά μηνών για τις δεξιότητες χρήση κεφαλαίων, λέξεων συνδετικών, στίξη...---

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---Η Έλεν πρόσεξε τις εκθέσεις συναδέλφου αναρτημένες στον διάδρομο – την ρώτησε πως τα καταφέρνει???

---έβαλε τους μαθητές να δουλέψουν – να γράφουν για θέματα που τους ενδιέφεραν & βαθμιαία καθιέρωσε μαθήματα βραχείας διάρκειας για να τους βοηθήσει στην γραπτή έκφραση---

---επίσκεψη της τάξη της Έλεν, στην τάξη της συναδέλφου ήταν εποικοδομητική - τα παιδιά ήταν σκορπισμένα στην αίθουσα και έγραφαν---

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---έγραφαν στο πάτωμα, σε ομάδες, σε τραπέζια, μιλούσαν μεταξύ τους π.χ.

---ένα έγραφε για τα ζωάκια του, ένα για τους νίντζα, άλλο για ένα όνειρο, άλλο για τις καλοκαιρινές του διακοπές, ένα ισπανόφωνο παιδάκι για την προσπάθεια της δασκάλας τους σε προηγούμενη τάξη να μάθει ισπανικά---

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

--α) στρατηγικές κινητοποίησης-- η διδασκαλία προσαρμόζεται στις ανάγκες των μαθητών

Π.χ. διάβασε αστείες & ενδιαφέρουσες ιστορίες που είχαν γράψει άλλα τμήματα –τους παρακίνησε να γράψουν για ότι ήθελαν διοργανώνοντας «γιορτές γραψίματος» όπου οι μαθητές διάβαζαν τις ολοκληρωμένες εκθέσεις τους και οι συμμαθητές τους επευφημούσαν

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---β) ομαδοσυνεργατική διδασκαλία---

Π.χ. ομάδες συνεργατικής μάθησης για να παρέχει στους μαθητές της την δυνατότητα να ανταλλάσσουν άμεση ανατροφοδότηση για αυτά που γράφουν και να αποτελούν πρότυπο αποτελεσματικής γραπτής έκφρασης & να ενθαρρύνουν ο ένας τον άλλον

---οι ομάδες λύνουν πολλά προβλήματα διαχείρισης της τάξης καθώς ο ένας κρατάει συγκεντρωμένο τον άλλο & κάνουν μαζί πολλές εργασίες ρουτίνας στην τάξη---

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

--- γ) ευέλικτη μορφή αξιολόγησης---

Π.χ. όλοι οι μαθητές παίρνουν τελικά Α στην έκθεση αλλά μόνο όταν φτάσουν σε ένα υψηλό επίπεδο γεγονός που σημαίνει ότι προηγούνται πολλά προσχέδια

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Βοηθώντας τους μαθητές να γράψουν δημιουργικά για ένα πλαίσιο

- δείξτε στους μαθητές οπτικό υλικό από διάφορα ιδανικά μέρη
- ζητήστε από τους μαθητές να καταγράψουν το δικό τους αγαπημένο μέρος κατονομάζοντας πράγματα ταιριαστά ή ασυνήθιστα που θα μπορούσε κανείς να βρει
- πείτε τους ότι θα παίξουν ένα παιχνίδι που λέγεται «μάντεψε που»
- δείξτε πως παίζεται το παιχνίδι κατονομάζοντας με ουσιαστικά 10 πράγματα που θα έβρισκε κανείς σε συγκεκριμένο μέρος
- δώστε μία κάρτα σε κάθε μαθητή με το όνομα ενός συγκεκριμένου μέρους π.χ. νοσοκομείο, τσίρκο, σχολείο χωρίς να το αποκαλύψουν σε κανέναν –ζητήστε τους να καταγράψουν 10 πράγματα, αφού ο κάθε μαθητής διαβάσει την λίστα η τάξη μαντατεύει το μέρος –τέλος ζητάμε την παραγωγή μιας παραγράφου όπου ο μαθητής κάνει χρήση των 10 λέξεων σε μεμονωμένες προτάσεις

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---ένας ακαδημαϊκός ορισμός θα ήταν = είναι η μελέτη των μαθητών, της μάθησης και της διδασκαλίας---

---είναι η συσσωρευμένη γνώση, σοφία & εμπειρική θεωρία που ο κάθε εκπαιδευτικός θα πρέπει να κατέχει για την ευφυή επίλυση των καθημερινών προβλημάτων της διδασκαλίας---

---δεν θα σας πει **τι να κάνετε** αλλά θα σας δώσει τις αρχές που θα χρησιμοποιήσετε για να οδηγηθείτε στην σωστή λήψη αποφάσεων καθώς & την κοινή γλώσσα για επικοινωνείτε στην τάξη--

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---στην ιστορία μας δεν ειπώθηκε τι έχει διδάξει η εκπαιδευτικός – αλλά έγινε χρήση αρχών που διέπουν την Εκπ. Ψ – η εκπαιδευτικός οδηγήθηκε σε τρόπους για να διδάξει την γραπτή έκφραση – για να ερμηνεύσει & να επιλύσει τα προβλήματα--

---**οι εκπαιδευτικοί Ψ** διεξάγουν **έρευνα** σχετικά με τα χαρακτηριστικά των μαθητών, τις αρχές της μάθησης, τις μεθόδους διδασκαλίας ώστε να δώσουν στους συνεργάτες τους, τους εκπαιδευτικούς τις πληροφορίες που χρειάζονται για να σκέφτονται κριτικά---

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Τι είναι αυτό που **χαρακτηρίζει** έναν **καλό εκπαιδευτικό** ???

---η ζεστασιά, το χιούμορ, η ικανότητα να νοιάζεται, ο σχεδιασμός, η εργατικότητα, η αυτοπειθαρχία????

ή

---η ηγετική ικανότητα, ο ενθουσιασμός, η μεταδοτική αγάπη για τη μάθηση και η ικανότητα στον προφορικό λόγο????

---απαιτούνται και οι δύο πλευρές αλλά όχι μόνο αυτές--

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να γνωρίζουν το αντικείμενο το οποίο διδάσκουν---

--αλλά δεν φτάνει μόνο αυτό---

Π.χ. για να εκπαιδεύσεις ένα άλογο πρέπει να ξέρεις περισσότερα από το άλογο

Ένας **ranger** πρέπει να ξέρει πώς να συμπεριφέρεται σε ένα άλογο αλλά εάν δεν ξέρει πως θα μετατρέψει αυτό το ανεκπαίδευτο άγριο ατίθασο τρομαγμένο άλογο σε κατάλληλο άλογο για ίππευση τότε.....

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Η γνώση του πώς να μεταδίδεις πληροφορίες & δεξιότητες είναι εξίσου σημαντική όσο & η γνώση των ιδίων πληροφοριών – δεξιοτήτων

Π.χ. Jaime Escalante = αφηρημένη έννοια των θετικών & αρνητικών αριθμών

.....όταν σκάβεις ένα λάκκο μπορείς να ονομάσεις το σωρό με το χώμα (+1) και το λάκκο (-1)

---η ικανότητα μετάδοσης γνώσης υπερβαίνει κατά πολύ την απλή γνώση πληροφοριών---

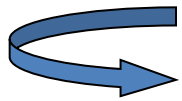
Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---η αποτελεσματική διδασκαλία **δεν** είναι μια απλή διαδικασία κατά την οποία ένα άτομο με περισσότερες γνώσεις μεταδίδει τις γνώσεις σε ένα άλλο – αυτό δεν συνεπάγεται μάθηση---

---η **αποτελεσματική διδασκαλία** απαιτεί χρήση στρατηγικών---

---παιδαγωγική = η μελέτη της διδασκαλίας και της μάθησης με εφαρμογές στη διδασκαλία

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΠΟΥ ΕΠΙΤΕΛΕΙ =

---η κινητοποίηση των μαθητών, η διαχείριση της τάξης, η αξιολόγηση της προηγούμενης γνώσης, η αποτελεσματική μετάδοση ιδεών, η προσαρμογή της διδασκαλίας στα χαρακτηριστικά των μαθητών, η αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων και η ανασκόπηση των πληροφοριών πρέπει να εκπληρώνονται σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης ---

---Ισχύουν εντός & εκτός του σχολείου αλλά το πώς θα επιτευχθούν διαφέρει ανάλογα με την ηλικία των μαθητών---

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Π.χ.

---**μάθημα στατιστικής** – ο 'δάσκαλος' διαπιστώνει

1) Αν οι μαθητές είναι ήσυχτοι & διαθέτουν τις προαπαιτούμενες δεξιότητες, εάν μπορούν να κάνουν προσθέσεις, διαιρέσεις, να υπολογίσουν τον ΜΟ,

2) Αν μερικοί δεν μπορούν θα πρέπει να βρεί τρόπο να διδάξει τις δεξιότητες αυτές

3) Θα πρέπει να παρακινήσει τους μαθητές να ασχοληθούν με δραστηριότητες για να κατανοήσουν την στατιστική

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

4) Θα πρέπει να κάνει χρήση στρατηγικών ώστε οι μαθητές να θυμούνται αυτά που έχουν διδαχθεί

5) Να λάβει υπόψη τα νοητικά κοινωνικά χαρακτηριστικά των παιδιών

6) Να διαπιστώσει εάν τα παιδιά μαθαίνουν αυτά που τους διδάσκει με ερωτήσεις, διαγωνίσματα ή ακόμα να ζητήσει από τους μαθητές να δείξουν τι κατάλαβαν οργανώνοντας και ερμηνεύοντας πειράματα

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---ΤΙ ΠΙΣΤΕΥΕΤΑΙ ΟΙ ΚΑΛΟΙ ΔΑΣΚΑΛΟΙ ΓΕΝΝΙΟΥΝΤΑΙ Ή ΓΙΝΟΝΤΑΙ ---

Mayers 1992 = ο **εξαιρετικός εκπαιδευτικός** δεν κάνει τίποτα περισσότερο από αυτό που μπορεί να κάνει ο οποιοσδήποτε εκπαιδευτικός

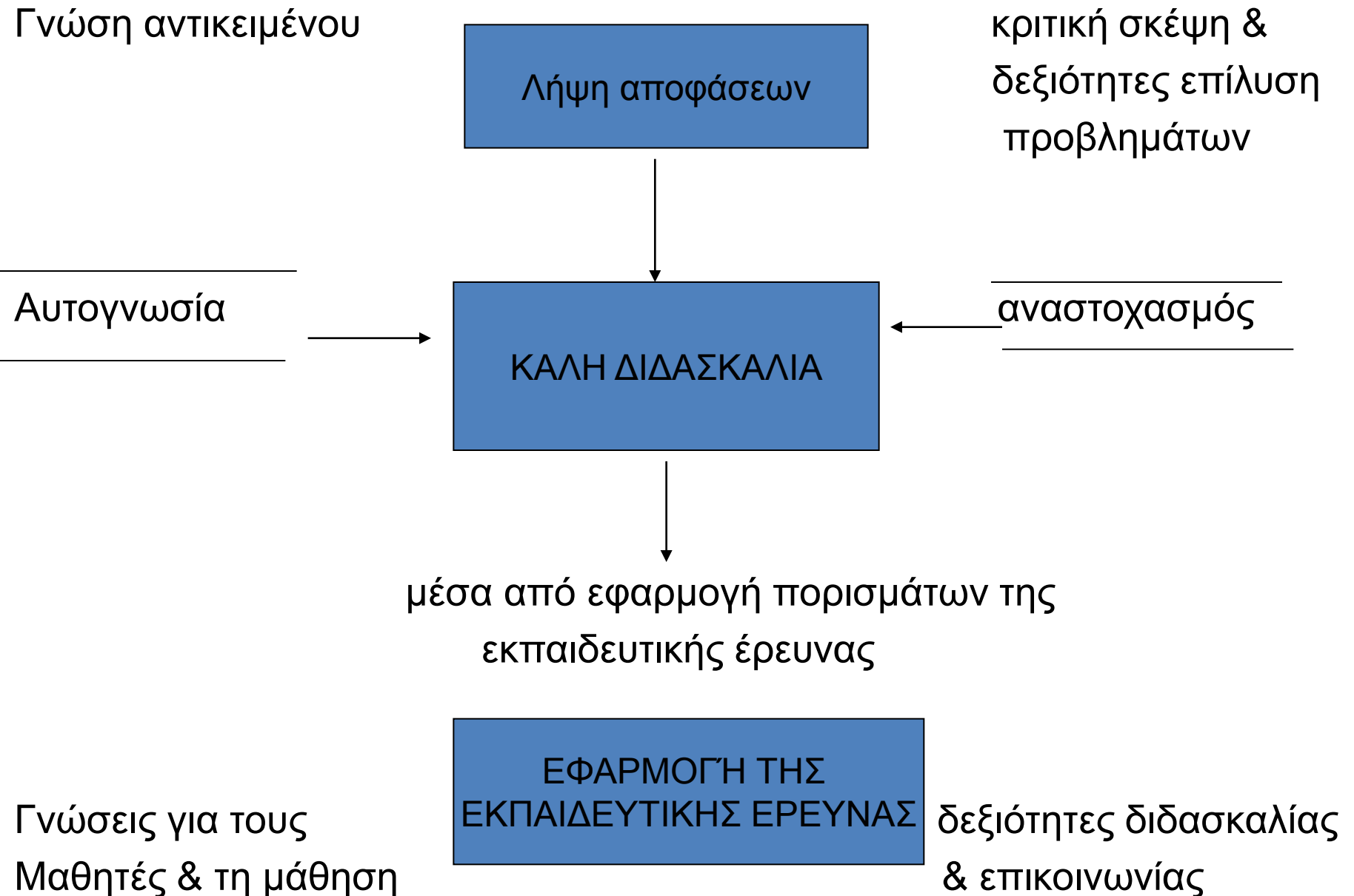
---να γνωρίζει τις αρχές της αποτελεσματικής διδασκαλίας & το πώς να τις εφαρμόζει ---

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---η καλή διδασκαλία διδάσκεται – ένας εκπαιδευτικός γίνεται καλός παρακολουθώντας άλλους -&- εφαρμόζοντας τις αρχές καλής διδασκαλίας---

Π.χ. *μάθημα ιστορίας* – τα παιδιά στην 2^η Λυκείου στην τελευταία σειρά ψιθυρίζουν αναμεταξύ τους και φυσικά δεν συζητάνε την Συνθήκη των Παρισίων – ο εκπαιδευτικός συνεχίζοντας την διδασκαλία προχωράει στο πίσω μέρος της αίθουσας χωρίς να τους κοιτάξει, μένει για λίγο και η ησυχία αποκαθίσταται

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Swanson O'Connor & Cooney 1990 – Sabers
Cushing & Berliner 1991 = η διδασκαλία απαιτεί
σχεδιασμό & προετοιμασία +- δεκάδες
αποφάσεις ανά ώρα

---χαρακτηριστικό που διακρίνει τους εξαιρετικούς
εκπαιδευτικούς «σκοπιμότητα»---

---σημαίνει να ενεργεί κανείς για κάποιο λόγο
σκόπιμα---

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---στοχαστικοί εκπαιδευτικοί είναι εκείνοι =ΠΟΥ έχουν συνεχώς στο μυαλό τους τα αποτελέσματα που προσδοκούν για τους μαθητές τους & τον τρόπο με το οποίο κάθε απόφαση που λαμβάνουν συμβάλλει στην επίτευξη των αποτελεσμάτων αυτών---

---οι στοχαστικοί εκπαιδευτικοί γνωρίζουν ότι το ανώτερο δυνατό επίπεδο μάθησης δεν συμβαίνει τυχαία – αλλά θα πρέπει παρακινήσουν τους μαθητές τους να βάλουν τα δυνατά τους, να τους βοηθήσουν να κάνουν εννοιολογικά άλματα & να οργανώσουν & να διατηρήσουν τη νέα γνώση

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---στην πράξη είναι πολύ δύσκολο να ενεργεί κανείς με κάποιο προφανή σκοπό---

---συχνά οι εκπαιδευτικοί καταφεύγουν σε στρατηγικές που είναι δραστηριότητες κάλυψης κενού χρόνου παρά ουσιώδες---

Π.χ. δασκάλα 3^{ης} τάξης Δ Σχολ. Δίνει στην ομάδα ανάγνωσης της τάξης δύο φύλλα με λέξεις μέσα σε τετράγωνα –τα παιδιά έπρεπε να κόψουν τα τετράγωνα με τις λέξεις από το ένα χαρτί & να τις κολλήσουν πάνω στις συνώνυμες λέξεις στο άλλο χαρτί – όταν θα τοποθετούνταν όλες οι λέξεις στη σωστή θέση οι γραμμές στα κολλημένα τετράγωνα θα σχημάτιζαν το περίγραμμα μιας γάτας – γρήγορα τα παιδιά είδαν το προφανές και έδωσαν βαρύτητα στο κόψιμο κόλλημα και ζωγράφισμα της γάτας & όχι στα συνώνυμα

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---ΟΙ ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ αναρωτιούνται συνεχώς ως προς τους ποιους στόχους οι ίδιοι και οι μαθητές τους προσπαθούν να επιτύχουν, αν κάθε μέρος του μαθήματος είναι κατάλληλο για το υπόβαθρο των γνώσεων, δεξιοτήτων και αναγκών των μαθητών, αν κάθε δραστηριότητα ή εργασία σχετίζεται με ένα αξιόλογο αποτέλεσμα, αν κάθε λεπτό του μαθήματος χρησιμοποιείται σοφά

Π.χ. οι μαθητές να δουλέψουν κατά ζεύγη και να μάθουν τα συνώνυμα κάνοντας και δικές τους προτάσεις μετά κάποιο ατομικό διαγώνισμα

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---ΟΙ ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ =
χρησιμοποιούν μεγάλη ποικιλία διδακτικών
μεθόδων, εμπειριών, εργασιών, υλικών για να
είναι σίγουροι ότι οι μαθητές τους επιτυγχάνουν
όλους τους πιθανούς γνωστικούς στόχους – από
την γνώση στην εφαρμογή & την δημιουργικότητα

Pajaras 1996, Tschannen-Moran Hoy & Hoy,
1998 = ένας από τους πιο **ισχυρούς παράγοντες**
πρόβλεψης της επίδρασης του εκπαιδευτικού
στους μαθητές είναι η πεποίθηση ότι αυτό που
κάνει έχει αποτέλεσμα

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Διδακτική αποτελεσματικότητα

---ο βαθμός στον οποίο αισθάνονται οι εκπαιδευτικοί ότι οι δικές τους προσπάθειες παίζουν καθοριστικό ρόλο στην επιτυχία των μαθητών τους---

---ο στοχαστικός εκπαιδευτικός επιτυγχάνει την αίσθηση της αποτελεσματικότητας (Schmoker 1999)
=δοκιμάζοντας διαρκώς νέες στρατηγικές, αναζητώντας νέες ιδέες, βιβλία περιοδικά, επιμορφωτικά σεμινάρια για να εδραιώσει & να εμπλουτίσει τις γνώσεις του

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Sachs 2000, Liberman & Miller 1999 = οι ομάδες εκπαιδευτικών μπορούν να επιτύχουν συλλογική αποτελεσματικότητα δουλεύοντας μαζί, εξετάζοντας τις πρακτικές & τα προσδοκώμενα αποτελέσματα τους

---η Εκπαιδευτική Ψ. στοχεύει στο να προσφέρει σε σας το ερευνητικό & θεωρητικό υπόβαθρο που θα χρειαστεί για να γίνετε **στοχαστικοί εκπαιδευτικοί**---

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Εσείς οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει=

- εκτός από την γνώση του αντικειμένου να κατανοείται τα αναπτυξιακά επίπεδα & τις ανάγκες των παιδιών
- να κατανοείται την κατάκτηση της μνήμης, μάθησης, δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων & δημιουργικότητας
- πρέπει να θέτετε στόχους, να οργανώνετε δραστηριότητες, για να βοηθήσετε τους μαθητές να κατακτήσουν τις γνωστικές λειτουργίες, να αξιολογείτε την πρόοδο των μαθητών, να κινητοποιείτε τους μαθητές σας & να ανταποκρίνεστε στις ατομικές τους ανάγκες

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---η εκπαιδευτική Ψ στοχεύει στο να αναπτύξει
την κριτική σκέψη για την διδασκαλία---

----κριτική σκέψη---

=αξιολόγηση συμπερασμάτων μέσω λογικής &
συστηματικής εξέτασης τους προβλήματος, των
δεδομένων & της λύσης=

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---οι στοχαστικοί εκπαιδευτικοί μπαίνουν στην τάξη εφοδιασμένοι με γνώσεις για την έρευνα οι οποίες βελτιώνουν τις αρχές της διδασκαλίας & την μάθηση---

---η Εκπαιδευτική Ψ συχνά κατηγορείται ότι μελετάει το προφανές αλλά το προφανές δεν είναι & αληθές—

Π.χ. αν οι μαθητές τοποθετηθούν σε τμήματα ανάλογα με την ικανότητα τους, το επακόλουθο πιο περιορισμένο εύρος ικανοτήτων στην τάξη θα επιτρέψει στον εκπαιδευτικό να προσαρμόσει την διδασκαλία του στις ανάγκες των μαθητών & με αυτόν τον τρόπο να αυξήσει τις δεξιότητες τους —η τιμωρία συχνά φέρνει το αντίθετο αποτέλεσμα της βελτίωσης της συμπεριφοράς

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Στόχο της Εκπαιδευτικής Ψ είναι =

να εξετάσει προφανή & μη, ερωτήματα χρησιμοποιώντας αντικειμενικές μεθόδους για να ελέγξει παράγοντες που συμβάλλουν στην μάθηση – η έρευνα αποτελείται από αρχές, νόμους, θεωρίες

Αρχή = εξηγεί σχέση μεταξύ παραγόντων

Θεωρία = είναι το σύνολο των συσχετιζόμενων αρχών & νόμων που εξηγεί μια ευρεία πτυχή της μάθησης ή της συμπεριφοράς

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---οι εκπαιδευτικοί λαμβάνουν εκατοντάδες αποφάσεις καθημερινά & χωρίς να το συνειδητοποιούν αυτές **στηρίζονται σε θεωρίες---**

π.χ. ένας εκπαιδευτικός βραβεύει τον μαθητή για την συνεπή παρουσία του στο μάθημα – **θεωρία** ότι η επιβράβευση της συνεπούς παρουσίας θα την αυξήσει ή κάποιος άλλος μπορεί να επιβραβεύσει τον μαθητή με την μεγαλύτερη βελτίωση ως προς την συνέπεια του – **θεωρία** ότι αυτοί που κατά εξοχής χρειάζονται κίνητρα για να έρχονται στο μάθημα είναι λιγότερο συνεπείς

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

----η Εκπ. Ψ ελέγχει τις θεωρίες αυτές---

Π.χ. καθηγητής διδάσκει κοινωνικές σπουδές σε μαθητές 2ας Γυμνασίου – ένας μαθητής του συμπεριφέρεται ανάρμοστα -πετούσε αεροπλανάκι την ώρα διδασκαλίας

Ενέργεια

Θεωρία

1. Επίπληξη

είναι μορφή τιμωρίας –

ο Χ θα συμπεριφερθεί όμορφα ώστε να αποφύγει την τιμωρία

2. Αγνόηση

ΣΟΣ η προσοχή μπορεί να λειτουργήσει ως αμοιβή

– η αγνόηση στερεί την αμοιβή

3. Να στείλει τον Χ στο γραφείο

αυτό είναι τιμωρία - στερεί την στήριξη των συμ/των του

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Ενέργεια

4. Ευθύνη της τάξης
να διατηρούν καλό
μαθησιακό περιβάλλον
η ελεύθερη ώρα θα μειωθεί
-κατά 5 λεπτά

5. Να εξηγήσει στην
Τάξη ότι παρεμποδίζεται
το απαραίτητο μάθημα

Θεωρία

Ο Χ συμπεριφέρεται
ανάρμοστα για τραβήξει
τη προσοχή – αν η δική
του συμπεριφορά έχει ---
αρνητικά αποτελέσματα
για όλη την τάξη – η τάξη
θα την απορρίψει
η τάξη έχει τους δικούς της
κανόνες της οι οποίοι
έρχονται σε αντίθεση

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

*για όλη την τάξη
& η συμπεριφορά
αντιβαίνει τους κανόνες
που έθεσε η τάξη*

*με την συμπεριφορά
του Χ – θυμίζοντας τους
κανόνες της τάξης ο Χ
καταλαβαίνει ότι η τάξη
δεν θα τον στηρίξει*

*---ΣΟΣ ποιες θεωρίες θα μπορούσαν να στηρίξουν
την απόφαση του καθηγητή---*

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---η αναπτυξιακή Ψ =ότι στην εφηβεία η ομάδα των συνομηλίκων αποκτά την μέγιστη σημασία για τους εφήβους –προσπαθούν να αποδείξουν την ανεξαρτησία τους από τον έλεγχο των ενηλίκων συχνά χλευάζοντας ή αψηφώντας τους κανόνες

---η έρευνα των Συμπεριφοριστικών θεωριών
= μία συμπεριφορά επαναλαμβάνεται όταν ενισχύεται – η απαλοιφή είναι εφικτή όταν εντοπιστεί τι την προκαλεί και μετέπειτα απομακρύνεται η ενίσχυση

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---η **χρήση τιμωρίας** μπορεί να προκαλέσει προβλήματα στην αναχαίτιση της προβληματικής συμπεριφοράς---

---η **έρευνα στις στρατηγικές διαχείρισης** προσδιορίζει τρόπους μεθόδους **εξάλειψης της ανάρμοστης συμπεριφοράς** – π.χ. με τον καθορισμό κανόνων λειτουργίας της τάξης = η συμμετοχή των μαθητών στη διαμόρφωση των κανόνων μπορεί να συμβάλει στο πειστεί κάθε μαθητής ότι η τάξη ως σύνολο εκτιμά τη σχολική επίδοση & την αρμόζουσα συμπεριφορά

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---ο εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει όποια προσέγγιση θέλει στην επίλυση του προβλήματος συμπεριφοράς του X – ακόμα και αν αποτύχει μπορεί να παρατηρήσει τι ακριβώς πήγε λάθος & να επαναπροσδιορίσει διαφορετικό τρόπο παρέμβασης---

Βήματα για την λήψη αποφάσεων κατά την διάρκεια της διδασκαλίας

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να αποφασίζει

1. Πως θα αναγνωρίσω το πρόβλημα που προκύπτει
2. Πως θα εξετάσω την κατάσταση από πολλές οπτικές γωνίες
3. Πως θα ανακαλέσω τις επαγγελματικές μου γνώσεις για να διαμορφώσω τις ενέργειες μου
4. Πως θα προβώ στην πιο κατάλληλη ενέργεια
5. Πως θα κρίνω τα επακόλουθα

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Π.χ. η κυρία Μαρία έχει μαθήτρια Χ σιωπηλή & εσωστρεφή – ο φάκελος της δείχνει εξαιρετική ακαδημαϊκή επίδοση – τι ερωτήματα θα τεθούν????

1. Τι πρόβλημα υπάρχει – η μαθήτρια Χ αισθάνεται ανία, κούραση έλλειψη ενδιαφέροντος ή είναι συνεσταλμένη – είναι κάτι που κάνει ή δεν κάνει η κ. Μαρία ή συμμαθητές που εμποδίζει την συμμετοχή της – ποια θεωρία να λάβει υπόψη

2. Τι σκέφτεται η Χ – ή τι σκέφτονται οι άλλοι για την έλλειψη συμμετοχής της – **ποιες θεωρίες κινήτρων θα λάβω υπόψη**

3. Τι θα μπορούσα να κάνω πρακτικά στην συγκεκριμένη κατάσταση

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---η λήψη κάθε απόφασης εξαρτάται από το πλαίσιο στο οποίο προκύπτει μια δεδομένη κατάσταση---

---η έρευνα στην Εκπαιδ. Ψ δεν τεκμηριώνει μόνο τις αρχές της αποτελεσματικής πρακτικής αλλά & την αποτελεσματικότητα συγκεκριμένων προγραμμάτων ή πρακτικών---

---επηρεάζει τις εκπαιδευτικές πολιτικές & τα προγράμματα επαγγελματικής ανάπτυξης –διδακτικό υλικό---

*National Academy of Sciences 1998 (ριζικές αλλαγές στο αναλυτικό πρόγραμμα μετά από έρευνες στην πρώτη ανάγνωση),
Kempfle 1997 (η έρευνα για τις Ακαδημίες σταδιοδρομίας στα λύκεια έχει αυξήσει τα σχετικά προγράμματα)*

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---επομένως καλό θα ήταν να είμαστε καταναλωτές της σχετικής έρευνας---

Π.χ.

Journal of Educational Psychology, American Educational Psychology, Annual Editions of Educational Psychology

---να είμαστε στοχαστικοί εκπαιδευτικοί & να μοιραζόμαστε την γνώση---

Εκπαιδ. Εργαστήριο Appalachia -ελεύθερος χώρος ανταλλαγής απόψεων –μήνυμα στο majordomo@ael.org αφήστε την γραμμή θέματος κενή και στο σώμα του μηνύματος πληκτρολογήστε «*subscribe aelaction*» & προσθέστε την δική σας διεύθυνση

Εκπαιδευτική Ψ-ερευνητικές μέθοδοι

---οι **ερευνητές** μελετούν σχολεία, εκπαιδευτικούς ή μαθητές & κάποιες φορές δημιουργούν ειδικά προγράμματα τα λεγόμενα =

πειραματικούς χειρισμούς & μελετούν τις επιδράσεις τους σε μία ή περισσότερες μεταβλητές *(οτιδήποτε μπορεί να πάρει περισσότερες από μία τιμές όπως ηλικία φύλο επίπεδο επίδοσης)*

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Πειραματικός σχεδιασμός = ειδικό πρόγραμμα που αποτελεί το αντικείμενο ενός πειράματος

Μεταβλητή = οτιδήποτε μπορεί να πάρει περισσότερες από μία τιμές

Πείραμα = διαδικασία που χρησιμοποιείται για να ελέγξει την επίδραση ενός πειραματικού χειρισμού

Τυχαία κατανομή = τυχαία τοποθέτηση σε διαφορετικές ομάδες χειρισμού – εξασφαλίζει την ισοδυναμία των ομάδων ελέγχου

Εκπαιδευτική Ψυχολογία 1^ο πείραμα

Π.χ. (Lepper Greene & Nisbett 1973)

Πειραματική ομάδα –δέχεται τον πειραματικό χειρισμό –
ομάδα παιδιών ζωγράφιζε με μαρκαδόρους & δέχτηκαν
«βραβεία καλού παίκτη» επειδή ζωγράφιζαν

Ομάδα ελέγχου ζωγράφιζαν με μαρκαδόρους χωρίς
βραβεία

Στο τέλος της διαδικασίας η συχνότητα που τα παιδιά
επέλεξαν να ζωγραφίζουν με βραβεία ήταν μικρότερη
κατά το ήμισυ εκείνης της των παιδιών που δεν είχαν
λάβει βραβεία

Τυχαία κατανομή –οι μαθητές με κλήρο κατανεμήθηκαν
στις δύο ομάδες –τα παιδιά ζωγράφιζαν στην ίδια
αίθουσα, με το ίδιο υλικό, & με τους ίδιους ενήλικες
παρόν

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Εργαστηριακό πείραμα = πείραμα στο οποίο οι συνθήκες είναι σε μεγάλο βαθμό ελεγχόμενες

Εσωτερική εγκυρότητα = ο βαθμός στον οποίο τα αποτελέσματα ενός πειράματος μπορούν να αποδοθούν στον υπό μελέτη πειραματικό χειρισμό & όχι σε άλλους παράγοντες

Τυχαιοποιημένο πείραμα πεδίου = πείραμα που διεξάγεται κάτω από ρεαλιστικές συνθήκες στο οποίο τα άτομα κατανέμονται τυχαία για να δεχτούν διαφορετικούς πρακτικούς χειρισμούς ή προγράμματα

Εκπαιδευτική Ψυχολογία 2^ο πείραμα

Π.χ. (Pinnell Lyons Deford Bryk & Seltzer 1994)

Σύγκριση 4 προσεγγίσεων στη διδασκαλία της ανάγνωσης για μαθητές Αης δημοτικού με κίνδυνο αποτυχίας στην ανάγνωση – *μία από αυτές ήταν το πρόγραμμα αναγνωστικής αποκατάστασης, ένα μοντέλο φροντιστηριακής διδασκαλίας για μαθητές Αης Δημοτ. που διέτρεχαν κίνδυνο* – σε καθένα από 10 σχολεία εντοπίστηκαν 10 μαθητές – 4 τοποθετήθηκαν τυχαία στην πειραματική ομάδα & δέχτηκαν το πρόγραμμα αναγνωστικής αποκατάστασης & 6 στην ομάδα ελέγχου – έπειτα από 4 μήνες εξετάστηκαν όλα τα παιδιά, τα παιδιά του προγράμματος είχαν υψηλότερη βαθμολογία και στις 4 μετρήσεις από την ομάδα ελέγχου ακόμα και στην αρχή του επόμενου έτους

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Σύγκριση των δύο πειραμάτων

1. Τα δύο πειράματα είχαν **τυχαία κατανομή** –εξασφάλιση ισοδυναμίας πειραματικής ομάδας & ομάδας ελέγχου
2. Προσπάθεια **εξίσωσης όλων των παραγόντων** και στα δύο πειράματα εκτός του χειρισμού της εξαρτημένης μεταβλητής (στο πείραμα του *Pinnel* δίδαξαν διαφορετικοί εκπαιδευτικοί –σε πειράματα πεδίου ο έλεγχος είναι μικρότερος σε σύγκριση με την εργαστηριακή κατάσταση)
3. Στο πείραμα του *Pinnel* έχουμε μεγαλύτερη εσωτερική εγκυρότητα γιατί η διάρκεια του πειράματος ήταν μεγαλύτερη σε πραγματικές τάξεις

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

---τα εργαστηριακά πειράματα είναι σημαντικά γιατί ελέγχουν θεωρίες ενώ τα τυχαιοποιημένα πειράματα πεδίου συνιστούν την κρίσιμη δοκιμασία για την αξιολόγηση πρακτικών προγραμμάτων ή βελτιώσεων στη διδασκαλία---

---τα τυχαιοποιημένα πειράματα πεδίου είναι δύσκολα στην εφαρμογή στην εκπαίδευση γιατί οι εκπαιδευτικοί δεν είναι πρόθυμοι να κατανεμηθούν τυχαία στη μία ή στην άλλη ομάδα –μέθοδο εξίσωσης είναι η επιλογή σχολείων όπου οι εκπαιδευτικοί εφαρμόζουν μία μέθοδο με σχολεία όπου οι εκπαιδευτικοί εφαρμόζουν άλλη μέθοδο

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Πείραμα ατομικής περίπτωσης =

Πείραμα το οποίο μελετά την επίδραση ενός πειραματικού χειρισμού σε ένα άτομο ή μια ομάδα συγκρίνοντας τη συμπεριφορά πριν στην διάρκεια και μετά την εφαρμογή του χειρισμού

(Fraklin Allison & Gorman 1997) e.g.

Τετάρτη τάξη –οι ερευνητές κατέγραψαν το % του χρόνου που ο μαθητής μιλούσε αυθόρμητα στην ανάγνωση & μαθηματικά – η τάξη χωρίστηκε σε δύο ομάδες –τέθηκε σε εφαρμογή το πρόγραμμα δηλ. αν κάποιος μαθητής στην μία από τις 2 ομάδες μιλούσε αυθόρμητα τότε η ομάδα έπαιρνε αρνητικό βαθμό –η ομάδα με 5 αρνητικούς βαθμούς έχανε μισή ελεύθερη ώρα – δραματική βελτίωση της συμπεριφοράς

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Συσχετιστική μελέτη =

Ο ερευνητής μελετά μεταβλητές για να διαπιστώσει αν σχετίζονται

Θετική συσχέτιση = σχέση στην οποία τα υψηλά επίπεδα μιας μεταβλητής αντιστοιχούν σε υψηλά επίπεδα μιας άλλης μεταβλητής

Αρνητική συσχέτιση = σχέση στην οποία τα υψηλά επίπεδα μιας μεταβλητής αντιστοιχούν σε χαμηλά επίπεδα μιας άλλης συμπεριφοράς

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Μη συσχετιζόμενες μεταβλητές =

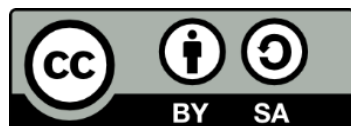
Μεταβλητές για τις οποίες δεν υπάρχει σχέση ανάμεσα στα υψηλά επίπεδα/ χαμηλά επίπεδα της μίας και τα υψηλά/ χαμηλά επίπεδα της άλλης

Περιγραφική μελέτη = ερευνητική μελέτη που στοχεύει να εντοπίσει & να συλλέξει λεπτομερείς πληροφορίες για ένα υπό μελέτη θέμα π.χ.

Περιγραφική μελέτη της ζωής σε σχολεία με επαρκή χρηματοδότηση & σε σχολεία με ανεπαρκή χρηματοδότηση – ανισότητα εκπαιδευτικού συστήματος στις ΗΠΑ (Kozol 1991)

Έρευνα δράσης = έρευνα που διεξάγεται από σας σε τάξεις ή σχολεία

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

